

و گروه‌هایی که به صورت مسالمت‌آمیز دنبال مطالبات خود هستند، درهم‌آمیخته شده است؛ و تکثر فرهنگی و فکری در این کشورها در سایه‌ی نبود مشارکت سیاسی مورد تهدید قرار گرفته است. نتیجه‌ی حضور گروه‌های تروریستی در منطقه این است که فرایند توسعه این کشورها را عقب می‌اندازد؛ و فاصله آن‌ها از دنیای توسعه‌یافته بیشتر و بیشتر می‌شود. اختلافات بین کشورهای منطقه، مداخله در امور داخلی یکدیگر، بنیادگرایی، نبود فرهنگ تساهل و مدارا، عدم توسعه‌ی سیاسی و اجتماعی، عدم ارتباطات اقتصادی گسترده‌ی درون منطقه‌ای، دخالت‌های قدرت‌های خارجی و... از عوامل مهم رشد پدیده‌ی تروریسم در منطقه‌ی خاورمیانه محسوب می‌شود. همکاری کشورهای منطقه‌ی خلیج فارس با برخی دیگر از کشورهای هم‌جوار از جمله پاکستان، افغانستان، ترکیه، مصر، در رسیدن به درک مشترک از تروریسم و راه‌کارهای مقابله با آن بسیار مؤثر خواهد بود.

۴-۳. اتخاذ رویکرد اقتصادی در سیاست خارجی

یک از الزامات رفتاری مهمی که در مسیر همگرایی اقتصادی کشورهای منطقه خلیج فارس وجود دارد، در پیش گرفتن رویکرد اقتصادی در سیاست خارجی به‌جای رویکرد امنیتی و ایدئولوژیک است. کشورهای منطقه باید باهدف کسب و حفظ منافع ملی و تضمین امنیت ملی خود در بلندمدت رویکرد اقتصادی، دیپلماسی اقتصادی و روش‌های مسالمت‌آمیز حل و فصل اختلافات را در پیش بگیرند. در این راستا، لازم است رهبران کشورهای منطقه به این درک برسند که منافع ملی و امنیت آن‌ها در گرو همکاری و توسعه اقتصادی است، نه اقدامات تخریبی متقابل. بنابراین، ضرورت دارد که قواعد بازی حاصل جمع مثبت جایگزین قواعد بازی حاصل جمع صفر گردد. در این مسیر، تغییر رویکرد دو قدرت منطقه‌ای ایران و عربستان سعودی باهدف اولویت دادن به رویکرد اقتصادی در سیاست خارجی، عبور از تعارضات ایدئولوژیک و پرهیز از اختلافات شیعی-سنی و اقدامات تفرقه‌افکن بسیار تأثیرگذار خواهد بود. از نظر تاریخی نیز این تمایل در بین رهبران دو کشور در دوره‌هایی وجود داشته است. «در سال ۱۹۶۹ با ابتکار عربستان سعودی، تأسیس سازمان کنفرانس اسلامی کلید خورد.»